

Västerås kommun

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Viksängsskolan i Västerås kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att senast den **31 augusti 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att psykologen används i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska följa upp skolenhetens kunskapsresultat samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero i alla årskurser och ämnen samt på en skolövergripande nivå.

- Rektorn ska analysera elevernas kunskapsresultat samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero i alla årskurser och ämnen samt på en skolövergripande nivå.
- Rektorn ska, utifrån analysen av kunskapsresultat samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero, identifiera och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planera för genomförandet av dessa.
- Uppföljningen, de beslutade åtgärderna samt planeringen för genomförandet av dessa ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på Viksängsskolans grundsärskola. Vid tillsynen framgår visserligen att psykologen har varit involverad i ett enskilt elevärende, dock framkommer att psykologkompetensen inte används i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet på grundsärskolan.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid Viksängsskolans grundsärskola. Tillsynen visar att skolenhetens resultat och måluppfyllelse inte följs upp och analyseras i alla årskurser och ämnen samt på en skolövergripande nivå. Då underlag saknas för att kunna fatta beslut om adekvata insatser, utgår inte heller skolans utvecklingsåtgärder från en analys av kunskapsresultaten och måluppfyllelsen i grundsärskolan.

Föreläggande

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på Viksängsskolans grundsärskola, då psykologen inte är delaktig i detta. Vid tillsynen framgår visserligen att psykologen har varit involverad i ett enskilt elevärende, dock framgår att psykologkompetensen inte används i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet. Elevhälsoarbetet förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans olika kompetenser och övrig personal på skolan. Denna samverkan försvåras genom att psykologkompetensen endast kallas in vid behov och enbart för ett åtgärdande arbete. Det är av största vikt att samtliga kompetenser i elevhälsan deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, för att därigenom stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundsärskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Förarbetena till skollagen lyfter fram att elevhälsans arbete förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning med mera (prop. 2009/10:165 s. 276).

Av Skolinspektionens utredning framgår att psykologen inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på grundsärskolan. Vid Skolinspektionens intervju med rektorn och lärarna framkommer att psykologen inte heller deltar i elevhälsans regelbundna möten. Vid intervju med lärarna och rektorn framgår visserligen att lärarna kan kontakta psykologen på telefon om de har frågor samt att övriga kompetenser i elevhälsan kan ta med sig frågeställningar från elevhälsamötena till psykologen. Dock framgår vid intervju med rektorn, att psykologen inte deltar i något förebyggande arbete på grundsärskolan samt att psykologen endast har varit involverad i ett enskilt elevärende. Denna uppgift bekräftas vid intervju med lärarna. Representanter från elevhälsan uppger vidare, att en utbildningsinsats med psykologen planeras. Enligt rektorn har dock, vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, psykologen inte deltagit i något förebyggande och hälsofrämjande arbete på grundsärskolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Viksängsskolans grundsärskola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Västerås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Viksängsskolans grundsärskola. Tillsynen visar att rektorn inte följer upp och analyserar kunskapsresultaten samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero i alla årskurser och ämnen. Av utredningen framgår visserligen att viss uppföljning av kunskapsresultaten genomförs och dokumenteras på individnivå. Det saknas dock en sådan insamling och uppföljning av kunskapsresultaten, som krävs för att kunna analysera måluppfyllelsen i alla årskurser och ämnen samt för att identifiera brister och utvecklingsbehov i verksamheten på såväl individnivå som skolövergripande nivå.

Eftersom rektorn inte följer upp och analyserar resultaten i alla årskurser och ämnen, kan rektorn inte heller utifrån en analys av resultaten, besluta om adekvata utvecklingsåtgärder som utgår från en sådan uppföljning. Ett bristfälligt kvalitetsarbete kan leda till att brister i verksamheten inte upptäcks och åtgärdas. Detta kan i sin tur få till följd att eleverna får sämre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

I skollagen föreskrivs att rektorn ansvarar för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska

kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98), innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt, med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolenhetens kvalitetsarbete vad gäller uppföljning och analys av grundsärskolans resultat och måluppfyllelse. Vid Skolinspektionens intervju med rektorn framgår att en dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten på skolnivå saknas, vilket bekräftas vid Skolinspektionens intervju med lärarna. Enligt rektorn diskuteras elevernas resultat enbart i klasskonferensform på individnivå. Av intervju med lärarna framkommer vidare, att resultaten för eleverna följs upp genom utvecklingssamtal samt genom lärplattformen Vklass. Enligt en av lärarna fyller de inte i uppgifter för träningsskolans elever i Vklass, dock har läraren själv dokumenterat och gjort en utvärdering av sin upplevelse av verksamheten.

Av de dokument som har getts in i ärendet, framgår visserligen att viss dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten genomförs på individnivå. Rektorn uppger vidare, att personalen genom uppföljning av enskilda elevers resultat, kan upptäcka behov som kan vara flera elever till gagn. Dock framgår av ingivna dokument, att en uppföljning av kunskapsresultaten i alla årskurser och ämnen saknas, på så väl individnivå som skolövergripande nivå. Vidare framgår av intervju med rektorn att en analys av resultaten inte genomförs på grundsärskolan, varför det inte har identifierats några specifika behov i grundsärskolans verksamhet.

Av Skolinspektionens intervju med rektorn samt därefter gjord komplettering av protokollet, framkommer att utvecklingsåtgärder genomförs genom deltagande i de åtgärder på generell nivå som Viksängsskolans grundskola arbetar med. Detta sker, enligt rektorn, med viss anpassning utifrån grundsärskolans elevers behov. Dock framgår av intervjun med rektorn, att dessa utvecklingsområden utgår från de behov som indikatorer i grundskolan har visat och saknar koppling till en uppföljning och analys av kunskapsresultaten i grundsärskolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Viksängsskolans grundsärskola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Västerås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

X Mårten Petersson

Beslutsfattare
Signerat av: Mårten Petersson

X Ida Östlund

Föredragande
Signerat av: Ida Östlund

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Viksängsskolan

Fakta om Viksängsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Västerås kommun under våren 2018. Viksängsskolan besöktes av Skolinspektionen den 16 januari 2018.

Viksängsskolans grundskola är en kommunal grundskola belägen i Västerås kommun. Skolan har vid tillsynstillfället 26 elever, varav 12 elever läser inriktning träningskola. Verksamheten omfattar grundskola årskurserna 6-9.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Det finns ingen nationell statistik över grundskolans resultat att tillgå i Skolverkets databas (SIRIS).

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde under våren 2017 en enkät riktad till vårdnadshavare i grundskolan. På grund av för få svaranden finns det inte något enkätresultat för Viksängsskolans grundskola.